

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2019.6.12.
COM(2019) 276 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI
TANÁCSNAK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANKNAK, AZ
EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK, A RÉGIÓK
BIZOTTSÁGÁNAK ÉS AZ EURÓPAI BERUHÁZÁSI BANKNAK**

**Az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépésére irányuló rendkívüli intézkedések
végrehajtásának jelenlegi állása**

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI TANÁCSNAK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANKNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK, A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK ÉS AZ EURÓPAI BERUHÁZÁSI BANKNAK

Az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépésére irányuló rendkívüli intézkedések végrehajtásának jelenlegi állása

1. BEVEZETÉS

Az Egyesült Királyság úgy döntött, hogy – az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 50. cikkében foglalt eljárásra hivatkozva – kilép az Európai Unióból. Az Egyesült Királyság kérelme nyomán az Európai Tanács (50. cikk) 2019. április 11-én¹ úgy határozott, hogy 2019. október 31-ig² ismételten meghosszabbítja³ az EUSZ 50. cikkének (3) bekezdésében előírt időszakot. Amennyiben az Egyesült Királyság 2019. október 31-e előtt bármikor megerősíti a kilépésről rendelkező megállapodást⁴, kilépésére a megerősítési eljárás befejezését követő hónap első napján kerül sor. A Bizottság továbbra is úgy véli, hogy az lenne a legcélravezetőbb, ha az Egyesült Királyság a kilépésről rendelkező megállapodás alapján, rendezett körülmények között lépne ki az Unióból.

Ha az Egyesült Királyság 2019. október 31-ig nem erősíti meg a kilépésről rendelkező megállapodást, vagy nem kér harmadik alkalommal történő meghosszabbítást, amelyet az Európai Tanács (50. cikk) egyhangúsággal fogad el, az EUSZ 50. cikkének (3) bekezdése szerinti időszak az említett időpontban véget ér. Az Egyesült Királyság ezt követően 2019. november 1-jétől harmadik ország lesz a rendezett kilépést biztosító megállapodás nélkül. Tekintettel az Egyesült Királyság általi megerősítéssel kapcsolatos folyamatos bizonytalanságra és az egyesült királyságbeli általános belpolitikai helyzetre, valamint az Európai Tanács (50. cikk) által a folyamat során végig hangsúlyozott megközelítéssel összhangban, valamennyi szereplőnek folytatnia kell a felkészülést az összes lehetséges kimenetelre, beleértve a megállapodás nélküli kilépést is.

Az Európai Tanács (50. cikk) úgy határozott, hogy 2019. június 20–21-i ülésén áttekinti a fejleményeket. Az ehhez való hozzájárulásként, valamint a brexitfelkészülési és a rendkívüli intézkedésekről szóló négy korábbi közleménye⁵ nyomán követéseként a Bizottság e közleményben számba veszi az Európai Unió és az EU27-tagállamok által hozott felkészülési

¹ Az Európai Tanács (EU) 2019/584 határozata (HL L 101., 2019.4.11., 1. o.).

² Az Egyesült Királyság második, meghosszabbításra irányuló kérelme nyomán az Európai Tanács 2019. április 11-én arról is határozott, hogy a 2019. október 31-ig történő meghosszabbításra vonatkozó határozat alkalmazása 2019. május 31-én megszűnik, amennyiben az Egyesült Királyság nem tartotta meg az európai parlamenti választásokat, és nem erősítette meg a kilépésről rendelkező megállapodást 2019. május 22-ig. Mivel az Egyesült Királyság 2019. május 22-ig nem erősítette meg a kilépésről rendelkező megállapodást, 2019. május 23-án megtartotta az európai parlamenti választásokat.

³ Az Egyesült Királyság kérelme nyomán az Európai Tanács 2019. március 22-én határozott az első hosszabbításról (az Európai Tanács (EU) 2019/476 határozata, HL L 80I., 2019.3.22., 1. o.).

⁴ Megállapodás Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről (HL C 144I., 2019.4.25., 1. o.).

⁵ 2018.7.19.: COM(2018) 556 final/2; 2018.11.13.: COM(2018) 880 final; 2018.12.19.: COM(2018) 890 final; 2019.4.10.: COM (2019) 195 final.

és rendkívüli intézkedéseket, a meghosszabbítás hatását, valamint a felkészüléssel kapcsolatban még hátralévő munkát. A Bizottság felszólítja a tagállamokat és az érdekelt feleket, hogy a meghosszabbítás idejét használják fel annak ellenőrzésére, hogy minden szükséges felkészülési és rendkívüli intézkedést meghoztak-e.

Amint azt a Bizottság következetesen hangsúlyozta, a rendkívüli intézkedések csak enyhíthetik a megállapodás nélküli kilépés által okozott legsúlyosabb fennakadásokat. Bár a Bizottság nem bocsátkozik találgatásokba a különböző forgatókönyvek lehetséges gazdasági hatásairól, az egyértelmű, hogy az Egyesült Királyság megállapodás nélküli kilépése súlyos negatív gazdasági hatással járna, amely arányaiban sokkal nagyobb lenne az Egyesült Királyságban, mint az EU27-tagállamokban⁶. A tagállamok és az érdekelt felek felkészülése valószínűleg csökkenti a megállapodás nélküli kilépés negatív hatásainak való egyéni kitétségüket. Az összes gazdasági ágazat magas szintű felkészülése ugyancsak enyhíti a negatív hatásokat.

A 2019. április 10-i negyedik brexitfelkészülési közleményben⁷ foglaltak szerint a Bizottság készen áll arra, hogy pénzügyi támogatási intézkedéseket javasoljon a leginkább érintett területekre és ágazatokra gyakorolt hatás enyhítése érdekében, figyelembe véve a rendelkezésre álló forrásokat és az esetleges rendezetlen kilépésből adódóan az uniós költségvetés kiadási és bevételi oldalát érintő kiigazításokat. A hatásokkal szembesülő érdekelt felek sürgősebb támogatása érdekében az uniós állami támogatási szabályok rugalmas megoldásokat kínálnak a nemzeti támogatási intézkedésekre.

2. AZ EU FELKÉSZÜLÉSI ÉS RENDKÍVÜLI INTÉZKEDÉSEI MEGFELELNEK A CÉLNAK

Az Európai Unió már a kilépés eredeti időpontja (2019. március 30.) előtt készen állt az Egyesült Királyság kilépésére. Továbbra is folyik az az átfogó munka, amelyet az uniós intézmények és szervek, valamint az EU27-tagállamok az említett időpont előtt elvégeztek.

Az uniós szintű intézkedéseket a 2019. április 10-i negyedik brexitfelkészülési közlemény foglalta össze. A Bizottság 19 jogalkotási javaslatot tett az Egyesült Királyság kilépésére való felkészülésre. Az Európai Parlament és a Tanács ezek közül 18-at elfogadott, a fennmaradó egyről pedig – amely a 2019. évi uniós költségvetést érinti és amelyet várhatóan 2019 júniusában fogadnak el hivatalosan – politikai megállapodás született. E jogalkotási aktusok felsorolását az 1. melléklet tartalmazza. A jogi aktusok a közlekedéstől a szociális biztonsági koordináción és az Erasmus+-on át egészen az egyesült királysági állampolgárokra vonatkozó

⁶ A kereskedelmi és nem kereskedelmi csatornákkal is foglalkozó külső tanulmányok arra utalnak, hogy megállapodás nélküli brexit esetén – amelynek eredményeképpen az Egyesült Királyság a Kereskedelmi Világszervezet legnagyobb kedvezményes elbánásra vonatkozó szabályainak hatálya alá tartozna – az Egyesült Királyság GDP-je rövid távon csökkenni fog. Az IMF Világgazdasági kilátásai (2019) például 3,7–4,9 %-ra becsülik a csökkenést, míg a Bank of England becslései szerint (2018. november) a csökkenés öt év alatt 4,75 % és 7,75 % között lesz; mindkettő az alapforgatókönyvhöz képest. Az EU27-tagállamokra gyakorolt átlagos rövid távú hatást illetően az IMF becslése (2019) jóval 1 % alatti, míg a Bank of England tanulmánya semmilyen becslést nem tartalmaz az EU27-tagállamokra vonatkozóan. A hosszú távú hatás tekintetében számos külső tanulmány körülbelül 3–8 %-os hosszú távú negatív hatást mutat az Egyesült Királyság GDP-jére nézve. Az IMF becslése (2019) majdnem eléri a 3 %-ot; az Egyesült Királyság kormányának becslése (2018) pedig 7,7 %. Az EU27-tagállamokra gyakorolt átlagos hosszú távú hatást illetően az IMF becslése (2019) – a legtöbb más tanulmánnyal összhangban – jóval 1 % alatti.

⁷ COM (2019) 195 final.

vízumrendszerig terjedő területeket fedik le. A Bizottság emellett 63 nem jogalkotási aktust is elfogadott számos szakpolitikai területen.

A Bizottság megvizsgálta az összes uniós szintű intézkedést annak értékelése céljából, hogy azok az EUSZ 50. cikkének (3) bekezdése szerinti időszak meghosszabbítására tekintettel továbbra is megfelelnek-e a célnak. A Bizottság e vizsgálat alapján úgy véli, hogy ezek a jogalkotási és nem jogalkotási uniós aktusok továbbra is megfelelnek a kitűzött céljaiknak, ezért ezeket az uniós aktusokat érdemben nem szükséges módosítani. A Bizottság a kilépés új időpontja előtt nem tervez új intézkedéseket.

Az esetek túlnyomó többségében az egyes jogi aktusok alkalmazásának időzítése és joghatásainak időtartama automatikusan igazodik a kilépés új időpontjához, ezért nincs szükség a szövegek módosítására. Néhány esetben a jogi aktusok rögzítik érvényességük megszűnésének időpontját. A Bizottság mérlegelni fogja, hogy mielőtt érvényességük megszűnne, szükség van-e a szóban forgó jogi aktusok technikai kiigazítására annak érdekében, hogy figyelembe vegyék az új ütemtervet.

Ezen túlmenően a Bizottság az Egyesült Királyság által nyújtott biztosítékok alapján 16 nem jogalkotási rendkívüli intézkedést⁸ fogadott el⁹ az uniós állat- és növényegészségügyi jogszabályok értelmében a korábbi, 2019. április 12-i kilépési időpontra tekintettel. Ezek az intézkedések a hosszabbítás miatt elavulttá váltak. Amennyiben azonban az Egyesült Királyság továbbra is biztosítja a szükséges biztosítékokat, az intézkedéseket újra elfogadják, hogy azok 2019. november 1-jétől alkalmazandók legyenek.

A Bizottság által közzétett 93 közlemény¹⁰ továbbra is iránymutatást nyújt az érdekelt felek és hatóságok számára a kilépés által érintett számos területen. Bár a kilépés időpontja módosult, az Egyesült Királyság kilépésének hatására vonatkozóan bennük foglalt jogi elemzés változatlan maradt.

Ezenfelül a Bizottság és az EU27-tagállamok, valamint az iparági képviselők és a civil társadalom közötti technikai megbeszélések és cserék tovább folynak mind a felkészülésre és a rendkívüli helyzetre irányuló munka általános kérdéseiről, mind a konkrét ágazati, jogi és igazgatási lépéseiről. E megbeszélések a folyamat egésze során zajlottak, és számos kérdés tisztázását lehetővé tették.

3. FOLYAMATBAN LÉVŐ FELKÉSZÜLÉS EGYES KIVÁLASZTOTT TERÜLETEKEN

A korábbi brexitfelkészülési közlemények az ágazatok széles körével és releváns megfontolásokkal foglalkoztak e tekintetben. Ez a szakasz azokra a területekre összpontosít, amelyeken a következő hónapokban folyamatos és különleges odafigyelésre van szükség.

⁸ E jogi aktusok a következőkre terjednek ki: i. az Egyesült Királyság és koronafüggőségei 2019. évi szermaradvány-vizsgáló programjának jóváhagyása; ii. az Egyesült Királyság és koronafüggőségei a szarvasmarhák szivacsos agyvelőbántalmával kapcsolatos státusának megállapítása; iii. az Egyesült Királyságnak és koronafüggőségeinek az élő állatok és állati termékek EU-ba való behozatalára vonatkozóan engedélyezett harmadik országgént való feltüntetése; valamint iv. az Egyesült Királyság behozatala által leginkább érintett EU27-tagállamokban új vagy kibővített állategészségügyi határállomások jóváhagyása.

⁹ HL L 100I., 2019.4.11. és HL L 103., 2019.4.12.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_hu

Amint azt a Bizottság több alkalommal is kijelentette, az Egyesült Királyság kilépésére való felkészülés a közigazgatási szervek és a gazdasági szereplők közös erőfeszítése. Valamennyi érdekelt fél felelőssége, hogy az összes kimenetelre felkészüljön. Az érintett polgároknak is fel kell készülniük.

Néhány ágazatban a vállalkozások 2019 márciusában jelezték, hogy nem volt elegendő idejük az alkalmazkodáshoz. A Bizottság határozottan arra ösztönzi az érdekelt feleket, hogy használják ki a 2019. október 31-ig meghosszabbított időszakot annak biztosítására, hogy minden szükséges intézkedést meghozzanak az Egyesült Királyság kilépésére való felkészüléshez. Biztosítaniuk kell, hogy rendelkezésre álljanak a szükséges szabályozói engedélyek, továbbá hogy megtették a határon átnyúló kereskedelemre vonatkozó adminisztratív lépéseket, valamint az áthelyezéshez, a szerkezetátalakításhoz vagy a szerződéses kiigazításokhoz szükséges intézkedéseket¹¹. Mindenekelőtt nem lehet majd olyan termékeket forgalomba hozni az uniós piacon, amelyek nem felelnek meg a szükséges követelményeknek és engedélyeknek. A fentieknek megfelelően a Bizottság semmilyen új intézkedést nem tervez elfogadni egy esetleges megállapodás nélküli brexitre tekintettel vagy annak érdekében, hogy ellensúlyozza a gazdasági szereplők felkészülési hiányosságait. A Bizottság álláspontja szerint a hosszabbítás miatt rendelkezésre álló további idő elvben elegendő a gazdasági szereplők alkalmazkodásához, hogy még akkor se legyen szükség mentességekre vagy eltérésekre, ha azok rendelkezésre állnak.

Az EU27-tagállamok nemzeti, regionális és helyi önkormányzatai központi szerepet játszottak az Egyesült Királyság kilépésére való felkészülésben. Valamennyi EU27-tagállam jogszabályokat fogadott el és stratégiákat léptetett életbe, valamint gyakorlati előkészületeket tett. Ahogy a Bizottság az uniós rendkívüli intézkedések tekintetében megtette, az EU27-tagállamoknak is meg kell vizsgálniuk nemzeti szintű rendkívüli intézkedéseiket annak biztosítása érdekében, hogy azok az 50. cikk (3) bekezdése szerinti időszak meghosszabbítására tekintettel továbbra is megfeleljenek a célnak. Megállapodás nélküli brexit esetén a végleges előkészítő intézkedéseket legkésőbb 2019. november 1-jétől alkalmazni kell.

A polgárok tartózkodási joga és szociális biztonsági jogosultságai

Ami az **egyesült királysági állampolgárok tartózkodási jogait** illeti, az EU27-tagállamok 2019. április 12-e előtt nemzeti szintű rendkívüli intézkedéseket dolgoztak ki, illetve fogadtak el annak érdekében, hogy az egyesült királysági állampolgárok és nem uniós családtagjaik az esetleges megállapodás nélküli brexitet közvetlenül követő időszakban továbbra is jogszerűen tartózkodhassanak az EU-ban. A Bizottság együttműködött az EU27-tagállamokkal az átfogó megközelítés koherenciájának biztosítása érdekében, ugyanakkor elismeri, hogy nemzeti rugalmasságra van szükség, mivel a tagállamok a jogi és közigazgatási rendszerüktől és a területükön tartózkodó brit állampolgárok számától függően eltérő kihívásokkal szembesülnek.

A helyzet további tisztázása érdekében a Bizottság az EU27-tagállamokkal szoros együttműködésben áttekintést adott a tartózkodási jogokkal kapcsolatos nemzeti intézkedésekről a brexitfelkészülési honlapjain¹². A Bizottság az EU27-tagállamoktól érkező

¹¹ Például az egyesült királysági joghatóság szerződésben történő megválasztása (további részletek az érdekelt feleknek szóló vonatkozó közleményben: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/civil_justice_hu.pdf).

¹² https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/citizens-rights_en

inputok alapján folyamatosan frissíti ezt az áttekintést, és felszólítja az EU27-tagállamokat, hogy továbbra is tájékoztassák a területükön tartózkodó egyesült királysági állampolgárokat. A Bizottság emlékeztet arra, hogy prioritást képez a jelenleg az EU-ban tartózkodó egyesült királysági állampolgárok jogállásának védelme.

Ami az **Egyesült Királyságban tartózkodó uniós polgárokat** illeti, az Egyesült Királyság kormányának megközelítéséről szóló tájékoztatás elérhető az Egyesült Királyság kormányának honlapján¹³.

A 2019. április 10-i negyedik brexitfelkészülési közleményben kifejtettek szerint a Bizottság arra vonatkozóan is együttműködött az EU27-tagállamokkal, hogy megállapodás nélküli brexit esetén kiegészítse a **szociális biztonsági jogosultságoknak** a rendkívüli intézkedésekre vonatkozó rendelet¹⁴ által biztosított védelmét. Ez olyan egyoldalú összehangolt rendkívüli megközelítést foglal magában, amelyet minden olyan biztosított személyre alkalmazni kell, akiknek jogosultságai a kilépés időpontja előtt érintették az Egyesült Királyságot. Ezen túlmenően az EU27-tagállamok dönthetnek úgy, hogy egyoldalúan alkalmazzák a biztosítási időszakok összesítésének elvét az Egyesült Királyságban a kilépést követően teljesített foglalkoztatásban töltött, biztosítási és tartózkodási időszakok tekintetében, vagy további egyoldalú intézkedéseket hoznak¹⁵. Emellett lehetővé tehetik az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést a területükön tartózkodó egyesült királysági biztosított személyek számára. A Bizottság által a nemzeti intézkedésekről készített áttekintés¹⁶ megerősíti, hogy bár a meghozott intézkedések tekintetében van némi eltérés a tagállamok között – tükrözve azok sajátosságait –, az összehangolt megközelítés egységes szintű védelmet biztosít az EU27-tagállamokban. Az EU27-tagállamoknak fel kell használniuk a meghosszabbított időszakot a polgárok tájékoztatására, és biztosítaniuk kell a polgárok számára az Egyesült Királyság kilépésére való felkészüléshez szükséges információkhoz való hozzáférést.

Gyógyszerek, orvostechnikai eszközök és vegyi anyagok

Az Egyesült Királyság kilépése az **emberi felhasználásra szánt gyógyszerek és állatgyógyászati készítmények** két kategóriáját érinti: az Európai Bizottság által központilag engedélyezett gyógyszereket és készítményeket, illetve a tagállamok által nemzeti szinten engedélyezett gyógyszereket és készítményeket. 2019. április 12-ig csak kevés olyan központilag engedélyezett gyógyszer és készítmény volt (körülbelül 1 %), amely nem felelt meg a szabályozásnak. Ez a helyzet ugyan kezelhető, de mind a gyógyszeripar, mind a betegek érdeke, hogy rendezzék a kérdést. Az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) közel áll ahhoz, hogy lezárja a központilag engedélyezett készítmények szabályozási megfelelésének folyamatát. A nemzeti szinten engedélyezett gyógyszerek és készítmények esetében több munka van hátra. A Bizottság határozottan arra ösztönzi az iparágat, hogy használja ki a meghosszabbított időszakot és az EMA-val és a nemzeti gyógyszerügynökségekkel szoros együttműködésben a fennmaradó gyógyszereket és készítményeket 2019. október 31-ig

¹³ <https://www.gov.uk/eusetledstatus>

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/500 rendelete (2019. március 25.) a szociális biztonsági rendszerek koordinálása területén az Egyesült Királyságnak az Unióból való kilépését követő rendkívüli intézkedések bevezetéséről (HL L 85I., 2019.3.27., 35. o.).

¹⁵ Például továbbra is biztosítják, hogy az öregségi nyugdíjtól eltérő pénzbeli ellátásokat exportálni lehessen az Egyesült Királyságba.

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/citizens-rights_en

feleltesse meg a szabályozásnak¹⁷. Ami a tételvizsgáló-helyeknek az Egyesült Királyságból az EU27-tagállamokba történő áthelyezését illeti, a Bizottság 2019 márciusában iránymutatást adott ki arról, hogy a vállalkozások bizonyos feltételek teljesítése mellett ideiglenes mentességet kaphatnak¹⁸. Bár a kérdés az 50. cikk (3) bekezdése szerinti időszak meghosszabbítása miatt valószínűleg kevésbé releváns, az említett iránymutatás továbbra is érvényes mind a központilag, mind a nemzeti szinten engedélyezett gyógyszerekre és készítményekre vonatkozóan, hogy minél gyorsabban le lehessen zárni a minőségellenőrző vizsgálati helyszín EU27-be való áthelyezését.

Folyamatban van továbbá az **orvostechikai eszközök** tanúsítványainak az Egyesült Királyság bejelentett szervezeteitől az EU27 bejelentett szervezeteihez történő átadása. Több egyesült királysági bejelentett szervezet új szervezeteket hoz létre az EU27-tagállamokban, vagy együttműködik az EU27 bejelentett szervezeteivel annak érdekében, hogy ügyfeleik tanúsítványait az EU27-tagállamoknak adják át. Bár 2019. április 12-e előtt érdemi előrelépés történt a tanúsítványok átadásában, továbbra is jelentős munkát kell végezni annak érdekében, hogy 2019. október 31-ig megvalósuljon a teljes körű megfelelés. Azokban az esetekben, amikor az Egyesült Királyság bejelentett szervezetei nem tudják időben átadni valamennyi ügyfelük tanúsítványait, a Bizottság határozottan arra ösztönzi a gyártókat, hogy saját maguk intézzék tanúsítványuknak egy EU27-tagállamban lévő bejelentett szervezetnek történő átadását. A tagállamoknak segíteniük kell a vállalkozásokat abban, hogy felkészülési intézkedéseiket a kritikus termékekre összpontosítsák, valamint arra, hogy időben találjanak egy EU27-tagállamban lévő bejelentett szervezetet, amelynek átadhatják tanúsítványaikat. A tagállamok rendszeresen megvitatják ezt a kérdést, különösen az orvostechikai eszközökkel foglalkozó illetékes hatóságok hálózatának brexit munkacsoportjában, és rendszeres kapcsolatban állnak a Bizottsággal. A Bizottság álláspontja szerint az 50. cikk (3) bekezdése szerinti időszak 2019. október 31-ig történt meghosszabbítása elegendő időt biztosít mind a tanúsítványok átadásának, mind pedig a termékcímkék kiigazításának befejezéséhez.

A **vegyi anyagok** tekintetében 2019. április végéig 463 anyag REACH szerinti regisztrálását adták át az EU27-tagállamoknak, míg 718-at még mindig csak az Egyesült Királyságban letelepedett regisztrálók regisztráltak. Az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) „brexit ablakot” nyitott a REACH-IT-ben¹⁹, hogy megtegye a szükséges lépéseket a REACH szerinti regisztrálásoknak a kilépés időpontja előtti átadása érdekében. Az 50. cikk (3) bekezdése szerinti időszak legutóbbi meghosszabbítását követően az ECHA 2019. október 31-ig nyitva tartja a „brexit ablakot”. A Bizottság határozottan arra ösztönzi azokat az egyesült királysági regisztrálókkal rendelkező vállalkozásokat, amelyek még nem adták át regisztrációjukat az EU27-tagállamoknak, hogy éljenek ezzel a lehetőséggel, valamint vegyék fel a kapcsolatot az

¹⁷ E felkészülési intézkedések előrehaladásáról a tagállamok egymást kölcsönösen tájékoztatják, és az információkat megosztják a Bizottsággal és az EMA-val a „Kölcsönös elismerés és decentralizált eljárások koordinációs csoportjai – Emberi felhasználásra szánt gyógyszerek, illetve állatgyógyászati készítmények” keretében havonta tartott üléseken, valamint a gyógyszerügynökségek vezetőinek és brexittel foglalkozó munkacsoportjának rendszeres ülésein.

¹⁸ Az illetékes hatóságok kellően indokolt esetben az emberi felhasználásra szánt gyógyszerekre vonatkozó 2001/83/EK irányelv 20. cikkének b) pontjában, valamint az állatgyógyászati készítményekre vonatkozó 2001/82/EK irányelv 24. cikkének b) pontjában előírt mentességeket felhasználhatják arra, hogy a forgalombahozatali engedély jogosultjai korlátozott ideig és legkésőbb 2019 végéig az Egyesült Királyságban elvégzett minőség-ellenőrzési vizsgálatokra támaszkodhassanak.

¹⁹ https://echa.europa.eu/uk-withdrawal-from-the-eu?utm_source=echa.europa.eu&utm_medium=display&utm_campaign=customer-insight&utm_content=banner

EU27-tagállamokban lévő lehetséges társregisztrálókkal és továbbfelhasználókkal és hangolják össze tevékenységeiket. Ha a regisztrálást nem adják át, az érintett vegyi anyagok a kilépés időpontjától kezdve nem hozhatók forgalomba az uniós piacon. A REACH szerinti engedélyezések terén az Egyesült Királyságban letelepedett kérelmezőknek a kínálati fennakadások elkerülése érdekében a kérelmüket át kell adni egy, az EU27-ben letelepedett vállalkozásnak.

Vámügyek, közvetett adózás és állategészségügyi határállomások

A vámügyek és a közvetett adózás területén a Bizottság számos technikai megbeszélést szervezett, és a kilépés korábbi időpontja előtt iránymutató feljegyzéseket tett közzé a vámügyekről, a hozzáadottérték-adóról (héta) és a jövedéki adóról²⁰. A tervek szerint a kilépés időpontjáig számos további ágazatközi helyzetfelmérő megbeszélésre kerül sor a nemzeti közigazgatásokkal. Az erőfeszítések arra is irányulnak, hogy munkaértekezletek²¹, online videók vagy animációk révén speciális képzést biztosítsanak a nemzeti vámtisztviselők számára, valamint az új vámtisztviselők felvételét és a meglévő alkalmazottak átképzését szolgáló, gyorsított programokat szervezzenek²².

A Bizottság ezenfelül folytatja a 2019. február 18-án elindított, többnyelvű kommunikációs kampányt²³, amelynek célja, hogy valamennyi uniós vállalkozást és az összes érdekelt felet elérje és támogassa az Egyesült Királyság kilépésére való felkészülésük során. A kommunikációs eszközök közé tartozik például egy külön erre a célra létrehozott honlap²⁴, tájékoztató füzetek, vámügyi útmutató, valamint azon technikai megoldások web alapú magyarázata, amelyeket annak biztosítására vezettek be, hogy megállapodás nélküli brexit esetén az Uniós Vámkódexet alkalmazzák az Egyesült Királyságra.

A nemzeti közigazgatások jelentős beruházásokat hajtottak végre az infrastruktúrában és az emberi erőforrásokban, elsősorban azokban a tagállamokban, amelyek az Európai Unió és az Egyesült Királyság közötti kereskedelem fő belépési és kilépési pontjai. A tagállamok a Bizottsággal is együttműködnek a gazdasági szereplők és az érdekelt felek tájékoztatására irányuló képzési és kommunikációs erőfeszítéseiben.

Tekintettel a gazdasági szereplők nagy számára, nehéz meghatározni a vállalkozások felkészültségének pontos szintjét a vámügyek területén, a statisztikai adatok azonban azt mutatják, hogy intézkedésekre került sor.

Először is 2019. februártól márciusig a vámhatóságok jelentősen több európai uniós nyilvántartási és azonosító számot (EORI-számot) adtak ki jövőbeli behozatali/kiviteli tevékenységekre vonatkozóan a gazdasági szereplők számára²⁵. A Bizottság e tekintetben

²⁰ Az iránymutató feljegyzések a következő címen érhetők el: https://ec.europa.eu/taxation_customs/uk-withdrawal-hu

²¹ 2019 végéig további 15 munkaértekezletet terveznek.

²² Jelenleg három olyan gyorsított képzési program áll az összes tagállam rendelkezésére az EU valamennyi nyelvén, amely közvetlen hozzáférést biztosít az EU képzési anyagaihoz.

²³ Sajtóközlemény: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-901_hu.htm

²⁴ https://ec.europa.eu/taxation_customs/uk_withdrawal_hu

²⁵ Az EORI iránti kérelmek 2019. márciusban jelentősen emelkedtek (a 2019. februári 57 556-ról 2019. márciusban 306 105-re); a kérelmek száma a legnagyobb mértékben az Egyesült Királysághoz közeli tagállamokban emelkedett. Franciaországban a kérelmek száma 55-szörösen, 4 020-ról 219 924-re, Írországban pedig hétszeresen, a januári 327-ről 2 017-re, illetve 1 941-re emelkedett 2019. februárban,

tisztázta²⁶, hogy a gazdasági szereplők jóval a kilépés időpontja előtt benyújthatják az előírt adatokat és megtehetik a szükséges lépéseket a nyilvántartásba vételhez. Másodszor ugyancsak emelkedett a bizonyos vámkönnyítéseket és egyszerűsítéseket lehetővé tevő, engedélyezett gazdálkodó státusz iránti kérelmek száma²⁷. E tendenciák azt jelzik, hogy az érdekelt felek egyre jobban felkészültek a vám eljárásokkal összefüggésben, de nem jelentik azt, hogy valamennyi szükséges felkészülési intézkedést meghoztak. Az EORI-szám kiadása és az engedélyezett gazdálkodó státusz konkrétan csak néhány azon intézkedések közül, amelyeket a gazdasági szereplőknek a megállapodás nélküli brexitre való felkészüléshez meg kell hozniuk. A megállapodás nélküli brexit ugyanis például változásokat eredményezhet a logisztikai és működési tervezésben, vagy a vámügyi szakemberek esetleges felvételében is. Végül a fokozott erőfeszítések nem korlátozódhatnak az Egyesült Királysághoz közeli országokra: minden olyan, az EU27-tagállamokban működő vállalkozásnak, amely a kilépés időpontját követően folytatni kívánja az Egyesült Királysággal a kereskedelmet, intézkednie kell, és fel kell vennie a kapcsolatot a nemzeti vámhatósággal annak biztosítása érdekében, hogy minden szükséges előkészületet megtegyen.

Az állat- és növényegészségügyi ellenőrzések területén az EU27-tagállamok új **állategészségügyi határállomások** (áeh) hoztak létre vagy meglévőket bővítettek ki az Egyesült Királyságból az EU-ba érkező behozatal belépési pontjain. A fentiekben már említettük, hogy az 50. cikk (3) bekezdése szerinti időszak legutóbbi meghosszabbítására tekintettel ezeket az áeh-kat jóváhagyó nem jogalkotási aktust újra el kell fogadni. Addig is az EU27-tagállamoknak ezt az időszakot arra kell felhasználniuk, hogy értékeljék az ezekre az áeh-kra vonatkozó esetleges további kiigazítások szükségességét annak biztosítása érdekében, hogy azok a kezdetektől fogva teljes mértékben működőképesek legyenek. A Bizottság ezen túlmenően rendszeres kapcsolatot tart fenn a leginkább érintett tagállamokkal annak érdekében, hogy megállapodás nélküli brexit esetén gyorsan alkalmazni lehessen az Írország és az Európai Unió többi része között az Egyesült Királyságon át vezető szárazföldi összekötő utat, a szükséges informatikai rendszerek támogatását is beleértve.

Közlekedés

A **légi közlekedés** területén a rendkívüli intézkedésekre vonatkozó (EU) 2019/502 rendelet²⁸ külön mechanizmust tartalmaz az uniós légitársaságok uniós többségi tulajdonlási és ellenőrzési követelményeknek való megfelelésére vonatkozóan az Egyesült Királyság kilépését követően. A légitársaságoknak a rendelet hatálybalépésétől (azaz 2019. március 28-tól) számítva 15 nap állt rendelkezésükre, hogy minden egyes nemzeti engedélyező

illetve márciusban. Belgiumban 50 %-kal, 962-ről 1 570-re, Olaszországban pedig hatszorosan, 5 890-ről 31 375-re emelkedett 2019. február és március között (forrás: a gazdasági szereplők rendszerének havi jelentése).

²⁶ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/guidance-customs-procedures_hu.pdf

²⁷ 2018-ban és 2019-ben az engedélyezett gazdálkodó státusz iránti kérelmek száma emelkedett (2018-ban 1 727 kérelem a 2017. évi 1 449-hez képest, míg egyedül 2019 első öt hónapjában 943 kérelem). Ez az emelkedés különösen szembetűnő Írországban (2017-ben 16 kérelem, 2018-ban 42, míg 2019 első öt hónapjában 76) és Franciaországban (2019 első öt hónapjában 100 kérelem, míg 2018 egészében 132 kérelem). Mivel az engedélyezett gazdálkodó státusz iránti kérelemhez szükség van EORI-számmra, nem zárható ki, hogy az EORI-regisztrációk 2019. márciusi csúcsa miatt az engedélyezett gazdálkodó státusz iránti kérelmek száma újra emelkedni fog (forrás: a gazdasági szereplők rendszerének havi jelentése).

²⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/502 rendelete (2019. március 25.) Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Unióból történő kilépésével összefüggésben az alapszintű légi összeköttetést biztosító közös szabályokról (HL L 85L, 2019.3.27., 49. o.).

hatóságnak benyújtásuk azt a tervet, amelyben a követelményeknek való teljes megfelelés érdekében meghozandó intézkedéseket ismertetik. Az illetékes engedélyező hatóságoknak két hónap áll rendelkezésükre annak értékelésére, hogy az intézkedések biztosítják-e a megfelelést, és erről tájékoztatniuk kell a Bizottságot és a légi fuvarozót. A rendkívüli intézkedésekre vonatkozó rendelet értelmében az érintett légitársaságoknak ezt követően 2020. március 30-ig kell végrehajtaniuk az intézkedéseket és teljeskörűen megfelelniük a tulajdonlásra és az ellenőrzésre vonatkozó uniós jognak²⁹. Ez jelenleg folyamatban van, és a Bizottság rendszeres kapcsolatban áll a nemzeti hatóságokkal. A rendkívüli intézkedésekre vonatkozó rendelet azt is lehetővé teszi, hogy az egyesült királysági légi fuvarozók működési engedély iránti kérelmet nyújtsanak be minden olyan tagállamban, amelyben működni kívánnak; e rendelkezések ugyancsak 2019. március 28-a óta alkalmazandók.

A **vasúti közlekedési** ágazatban azoknak a gazdasági szereplőknek, amelyek nem tették meg a szükséges lépéseket a vonatkozó EU27-dokumentumok beszerzése érdekében, meg kell tenniük az ehhez szükséges intézkedéseket. A rendkívüli intézkedésekre vonatkozó (EU) 2019/503 rendelet³⁰ már most is nagyvonalú időkeretet határoz meg a szabályoknak való megfelelés biztosítására. A meghosszabbításra tekintettel a Bizottság álláspontja szerint a gazdasági szereplőknek elegendő idő áll rendelkezésükre, hogy a kilépés időpontjáig biztosítsák a megfelelést. Azoknak a mozdonyvezetőknek, akik határon átnyúló vonalakon kívánnak vonatokat vezetni, és még nem szerezték meg az EU27-tagállamokban érvényes engedélyt – e mozdonyvezetők száma jelentős –, lépéseket kell tenniük ennek érdekében. A Csatorna-alagúton keresztül üzemelő vasúti társaságok biztonsági tanúsítványait és működési engedélyeit illetően a nemzeti hatóságok és egyes gazdasági szereplők további intézkedéseket hoztak annak biztosítására, hogy a vonatkozó EU27-tanúsítványok és engedélyek rendelkezésre álljanak.

Halászati tevékenységek

A **halászati** ágazatban a Bizottság gyors intézkedéseket hozott a rendkívüli helyzetre vonatkozó uniós rendeletek³¹ végrehajtása érdekében. A Bizottság és a tagállamok közösen dolgoztak az információk megfelelő formátumban történő összegyűjtésén, hogy az uniós hajók által az Egyesült Királyság vizeihez való hozzáférésre irányuló kérelmeket a halászati engedélyekre vonatkozó rendkívüli rendelet alkalmazandóvá válását követően azonnal kezelni lehessen. A Bizottság gondoskodni fog arról, hogy szükség esetén rendelkezésre álljanak a rendkívüli intézkedés gyors végrehajtásához szükséges struktúrák.

²⁹ Az (EU) 2019/502 rendelet 16. cikkének (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendelet a következő két időpont közül a korábbi időpontban hatályát veszti: a) azon a napon, amikor átfogó megállapodás lép hatályba – amelynek az Unió részes fele –, illetve válik adott esetben ideiglenesen alkalmazandóvá az Egyesült Királysággal zajló légi közlekedés biztosításáról; vagy b) 2020. március 20-án.

³⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/503 rendelete (2019. március 25.) a vasútbiztonság és a vasúti összeköttetés egyes, az Egyesült Királyság Unióból történő kilépésével összefüggő vonatkozásairól (HL L 85I., 2019.3.27., 60. o.).

³¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/498 rendelete (2019. március 25.) az (EU) 2017/2403 rendeletnek az Egyesült Királyság vizein tevékenységet folytató uniós halászhajókra vonatkozó halászati engedélyek és az Egyesült Királyság halászhajói által az uniós vizeken végzett halászati műveletek tekintetében történő módosításáról (HL L 85I., 2019.3.27., 25. o.), és az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/497 rendelete (2019. március 25.) az 508/2014/EU rendeletnek az Egyesült Királyság Unióból való kilépését követően az Európai Tengerügyi és Halászati Alappal kapcsolatos bizonyos szabályok tekintetében történő módosításáról (HL L 85I., 2019.3.27., 22. o.).

A Bizottság szorosan együttműködött a tagállamokkal azok operatív programjainak kiigazításában is, hogy az Európai Tengerügyi és Halászati Alap keretében rendelkezésre álló forrásokat szükség esetén és adott esetben fel lehessen használni ideiglenes szüneteltetésre. A Bizottság ismételten hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az érintett EU27-tagállamok összehangolt megközelítést alkalmazzanak és felkészüljenek arra a lehetőségre, hogy az uniós hajók a továbbiakban nem férnek hozzá az Egyesült Királyság vizeihez. A Bizottság készen áll arra, hogy további konzultációkat segítsen elő az uniós vizeken folytatott halászati tevékenységek – többek között azok potenciális áthelyezése – terén bekövetkező változások vagy torzulások nyomán követésére, valamint összehangolt válaszadás lehetőségére szolgáló közös keret létrehozására irányulóan. A Bizottság emellett továbbra is együttműködik az Európai Halászati Ellenőrző Hivatallal, amely hasznos szerepet tölthet be az Egyesült Királyság kilépését követően a fokozott ellenőrzési, nyomkövetési és felügyeleti igények tekintetében.

Amennyiben az Egyesült Királyság 2019. október 31-én megállapodás nélkül hagyja el az Európai Uniót, megfelelő időpontban mérlegelni kell majd a 2020. évi halászati lehetőségek meghatározásának vonatkozásait, többek között egy, a nemzetközi közjogi kötelezettségeknek megfelelő és tudományos szakvéleményeken alapuló, az Egyesült Királysággal kötendő specifikus megállapodást.

Pénzügyi szolgáltatások

A **pénzügyi szolgáltatások** területén a kilépés korábbi, 2019. április 12-i időpontjáig a vállalkozások jelentős haladást értek el a rendkívüli helyzetre vonatkozó tervezésük tekintetében, többek között letelepedtek az EU27-tagállamokban, módosították (átdolgozták) vagy megszüntették a határon átnyúló szerződéseket, valamint kiigazították az üzleti modelleket³². Néhány kérdés azonban továbbra is fennáll. A Bizottság határozottan arra ösztönzi azokat a biztosítókot, pénzforgalmi szolgáltatókat és egyéb pénzügyi szolgáltatókat, amelyek üzleti tevékenységük bizonyos vonatkozásai (például a szerződések kezelése és az infrastruktúrákhoz való hozzáférés) tekintetében még mindig nincsenek felkészülve, hogy 2019. október 31-ig végezzék el teljeskörűen a felkészülést. A Bizottság együttműködik az uniós és nemzeti szintű felügyelettel annak biztosítása érdekében, hogy a vállalkozások maradéktalanul végrehajtsák rendkívüli helyzetre szóló terveiket, és elvárja, hogy az Egyesült Királyság felügyeleti hatóságai ne akadályozzák a vállalkozásokat ebben. A Bizottság a tagállamokkal karöltve azon is dolgozik, hogy összehangolt megközelítést biztosítson a rendkívüli helyzetre való felkészülést illetően a pénzügyi szolgáltatások területén nemzeti szinten, hogy megőrizze a pénzügyi stabilitást és elkerülje az egyenlő versenyfeltételek sérelmét a pénzügyi szolgáltatások egységes piacán. A Bizottság elkötelezett a stabil és nyitott pénzügyi piacok mellett. Amennyiben azonban az Egyesült Királyság 2019. október 31-én megállapodás nélkül lép ki az Európai Unióból, az szükségszerűen a pénzügyi szolgáltatások piacának széttagozottságához fog vezetni.

³² Az Európai Központi Bank (EKB) és az európai felügyeleti hatóságok – a rendkívüli helyzettel kapcsolatos tervezésre vonatkozó adatok alapján – általánosságban kielégítőnek tartják a pénzügyi ágazat felkészültségének szintjét. A Bank of England jelezte, hogy az Egyesült Királyság pénzügyi ágazatában a felkészültség szintje megfelelő. Az EKB 2019. májusi pénzügyi stabilitási elemzése szerint továbbá „a megállapodás nélküli brexit kezelhető kockázatot jelent az euróövezet egészének pénzügyi stabilitására nézve, és a hatóságok felkészültek erre a forgatókönyvre”.

3. KÖVETKEZTETÉSEK

A Bizottság úgy véli, hogy az Egyesült Királyság megállapodás nélküli kilépése továbbra is lehetséges kimenetel, annak valamennyi negatív gazdasági következményével együtt. A Bizottság az 50. cikk (3) bekezdése szerinti időszak meghosszabbítására tekintettel valamennyi jelenlegi uniós rendkívüli intézkedést megvizsgálta, és megállapította, hogy azok továbbra is megfelelnek a célnak. A Bizottság mindazonáltal továbbra is nyomon követi a politikai fejleményeket, és értékeli, hogy meg kell-e hosszabbítani az elfogadott intézkedéseket. A Bizottság továbbra is támogatni fogja a tagállamokat és az érdekelt feleket a felkészülésükben, és ismételten hangsúlyozza annak fontosságát, hogy valamennyi érdekelt fél felhasználja a 2019. október 31-ig meghosszabított időszakot arra, hogy minden eshetőségre a lehető legjobban felkészüljön.